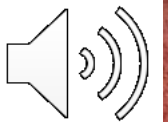

*Umění doby
Václava IV.
a krásný sloh*

INTERNACIONÁLNÍ GOTIKA (cca 1375-1420)

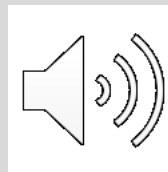
Na svébytný slohový fenomén poukázal r. 1892 pařížský profesor a kurátor Musée de Louvre **Louis Courajod**, jemuž je poněkud nepřesně připisováno autorství pojmu „internacionální gotika“.

Hluběji byl význam internacionální gotiky objasněn po 1945 v pracích Erwina Panofského, Otto Pächta, Millarda Meisse, Alfreda Stangeho, Charlese Sterlinga a českých historiků umění (Pečírka, Kropáček, Matějček, Homolka, Kutal, Stejskal)

Viz také: Anton Legner (ed.). *Die Parler und der Schöne Stil 1350-1400*. Köln, 1978

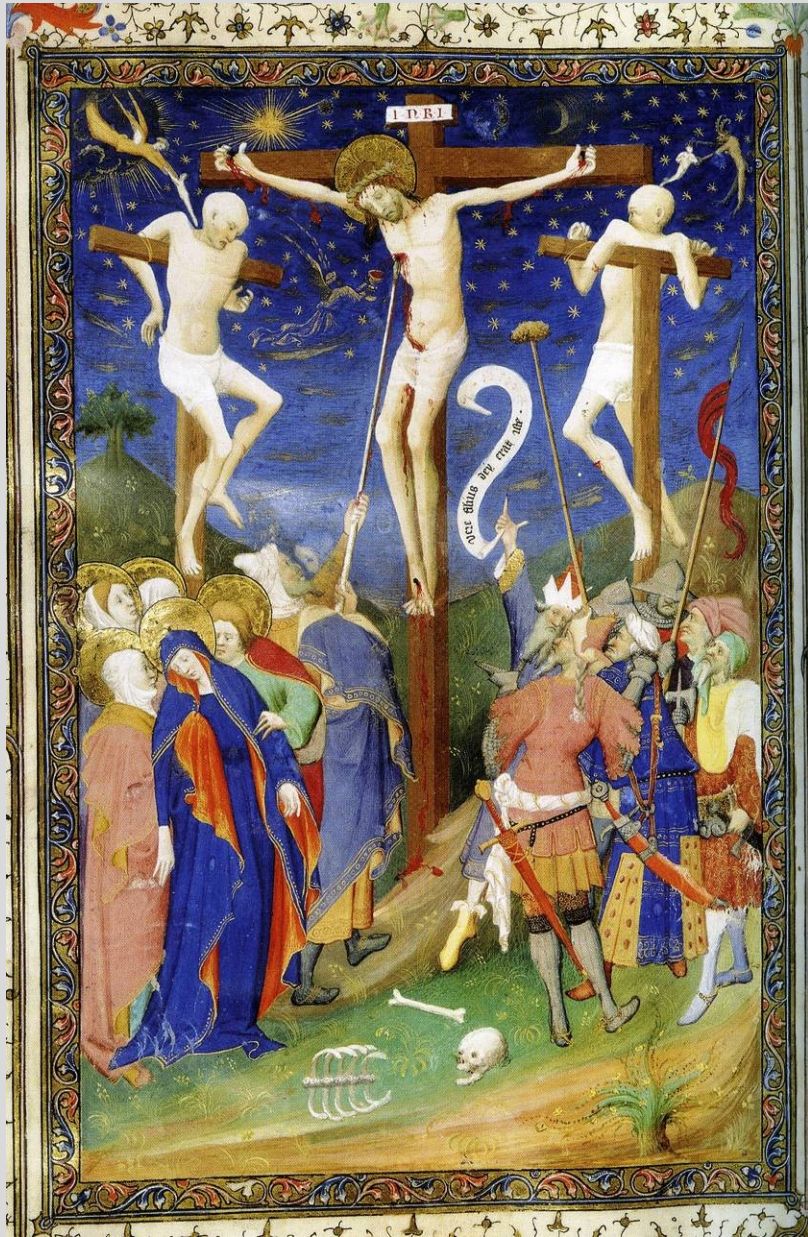
„Nevídané sjednocení evropského uměleckého jazyka na přelomu 14. a 15. století nebylo výsledkem triumfu určitého nadřazeného uměleckého systému, který by zajistil hegemonii některé zemi. Bylo plodem mnohostranné výměny uměleckých idejí různého původu, překvapivě homogenním výsledkem mnoho desetiletí trvajícího dialogu, při němž každý z partnerů podněty jak dával, tak i přijímal.“

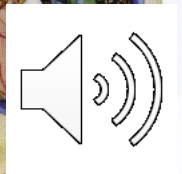
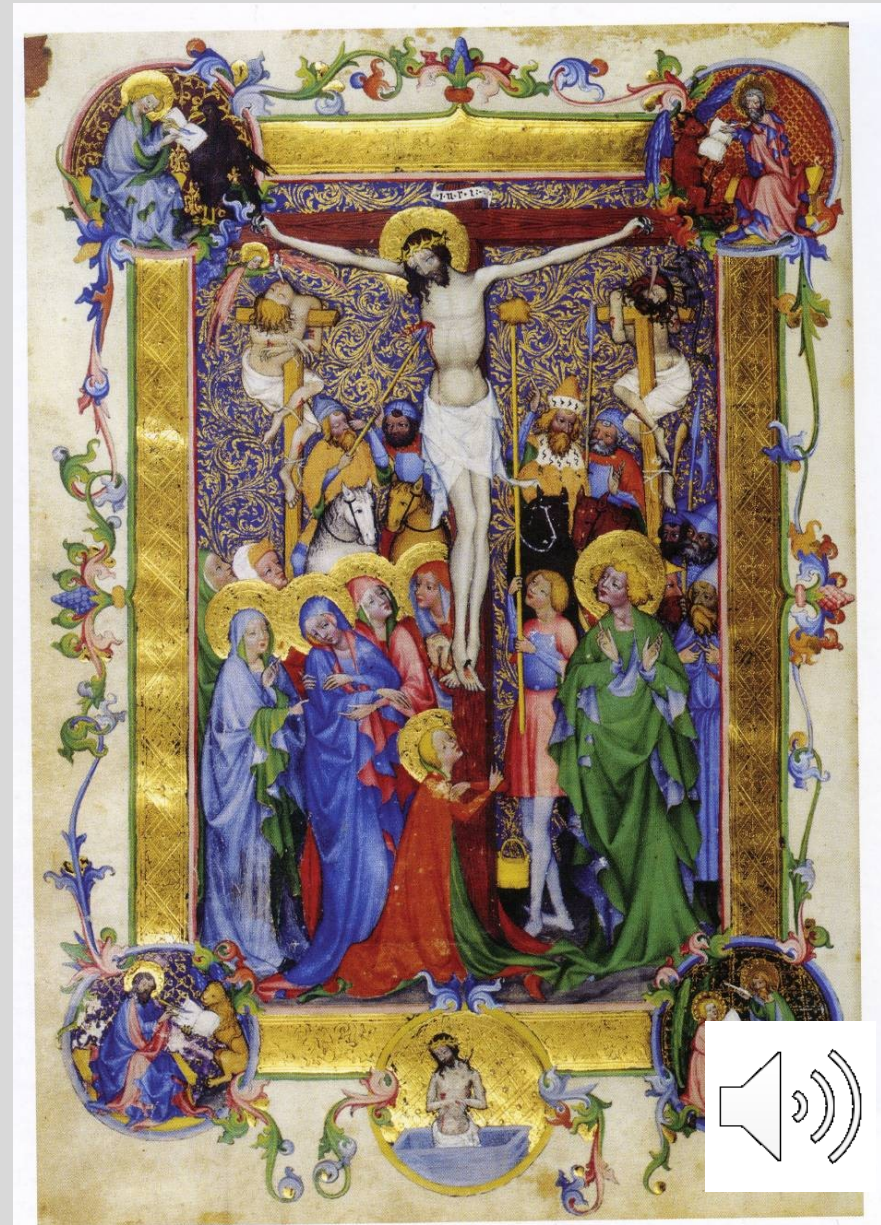
„Internacionální gotika“ versus „krásný sloh“

Mistr z Bedfordu (činný v paříži 1410-1435),
Misál pro kostel St-Magloire, 1412, Paříž
(BNF)

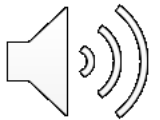
Mistr Házmburského misálu, Misál pražského
arcibiskupa Zbyňka z Házmburka, Praha 1410,
Víděň (ÖNB)

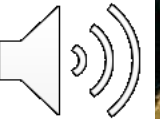
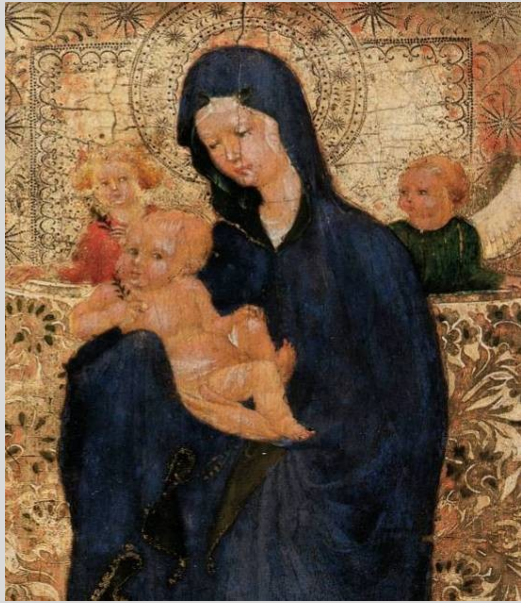

Madona z Českého Krumlova, po 1390, Vídeň
(KHM)

Madona, po 1400, Francie či
Porýní (Paříž, Louvre)

Velká francouzská kronika

Příjezd Karla IV. a Václava IV. ke Karlovi V.

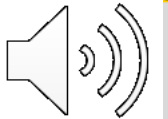

Goldenes Rössl

Altötting, chrámový poklad, 1404,

vánoční dar Isabelly Bavorské manželovi
Karlů VI., francouzskému králi

Jean Malouel, Grande
Pitié Ronde, Louvre,
pro burgundského
vévodu Filipa Smělého,
1404

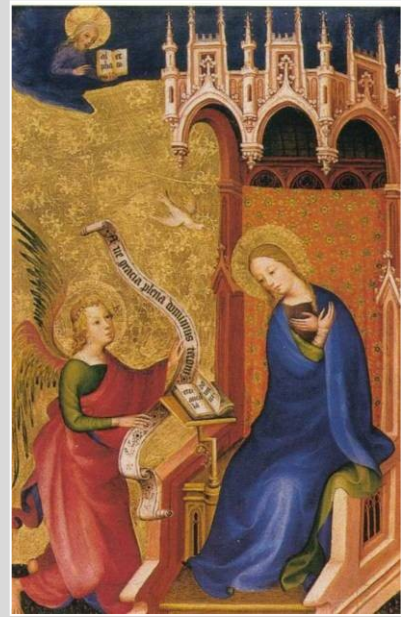

Francouzští vévodové

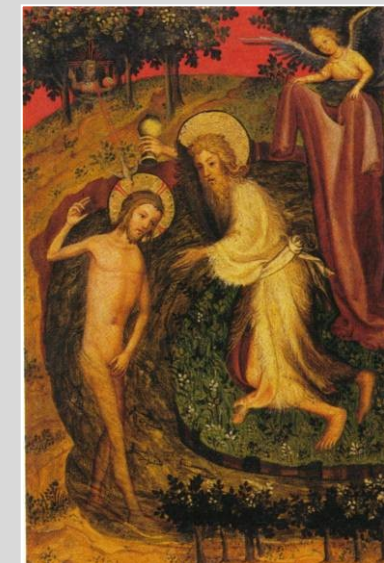
(bratři krále Karla V., strýcové krále Karla VI.,
bratrance českého krále Václava IV.)

Burgundský vévoda Filip Smělý a jeho dvůr v Dijonu

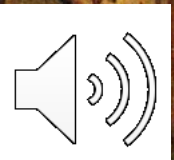

Polyptich z kartouzy v Champmol, kol. 1400 (desky dnes v Antverpách a v USA - Baltimore)

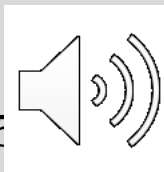

Sv. Rodina, kol. 1410,
Berlín, SM, Gemäldegalerie

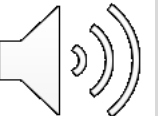
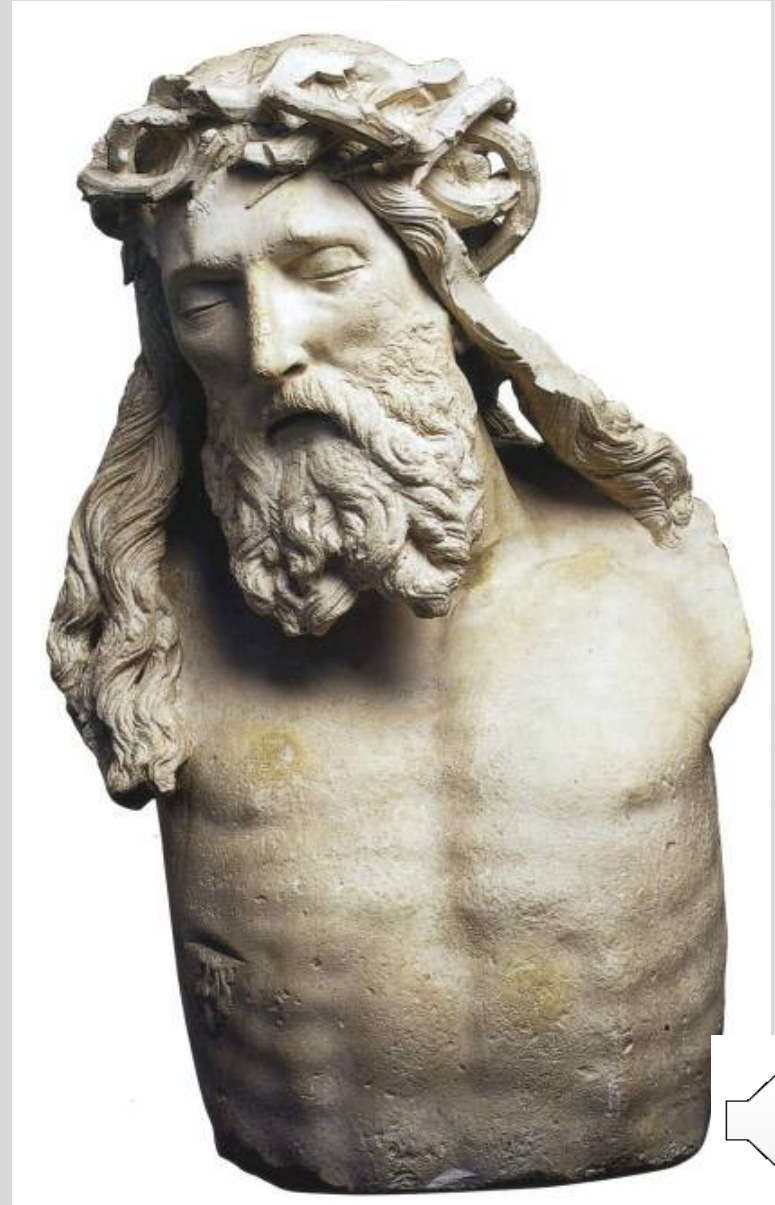

Claus Sluter,
Mojžíšova studna kartouzy
v Champmol u Dijonu, poč. 15

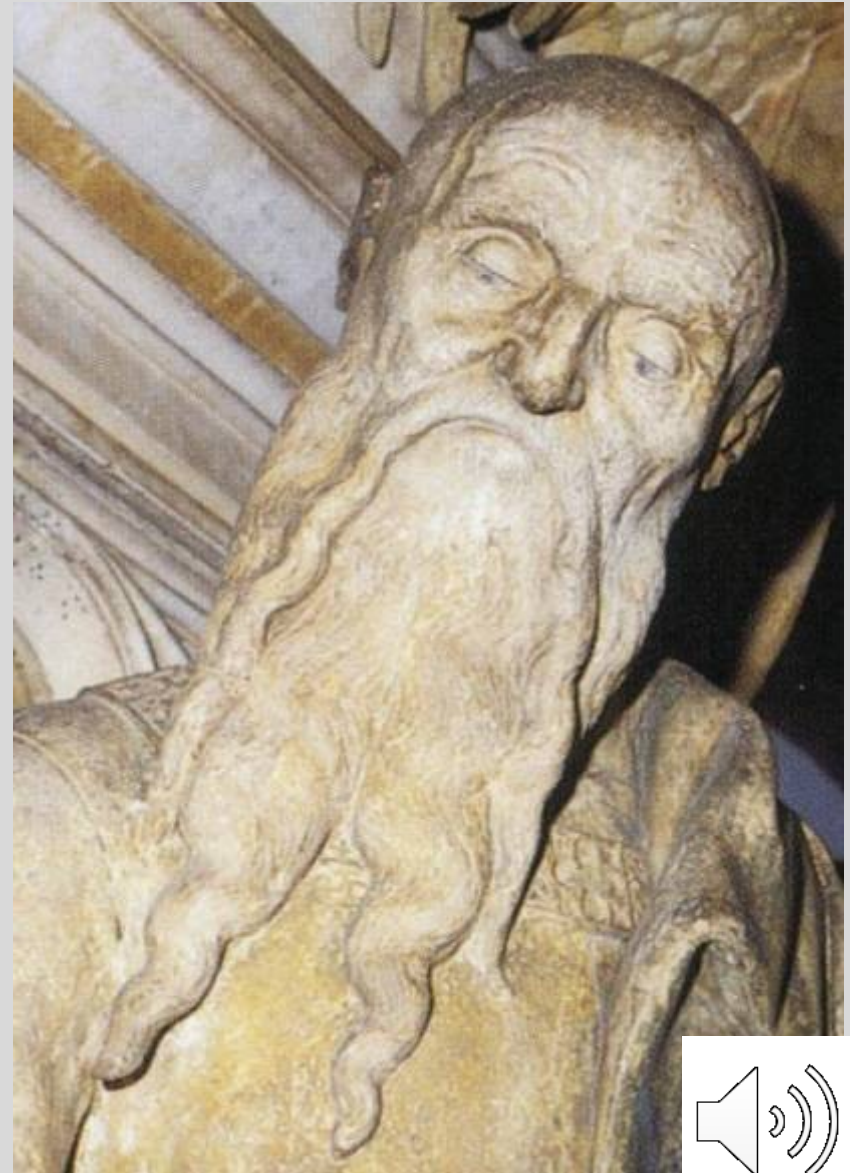

Claus Sluter, Dijon, kartouza Champmol, tzv. Mojžíšova studna (1399-1404)

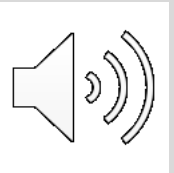
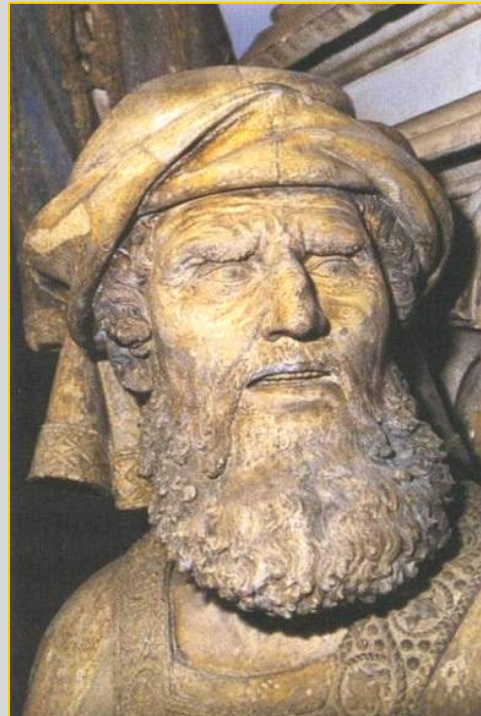
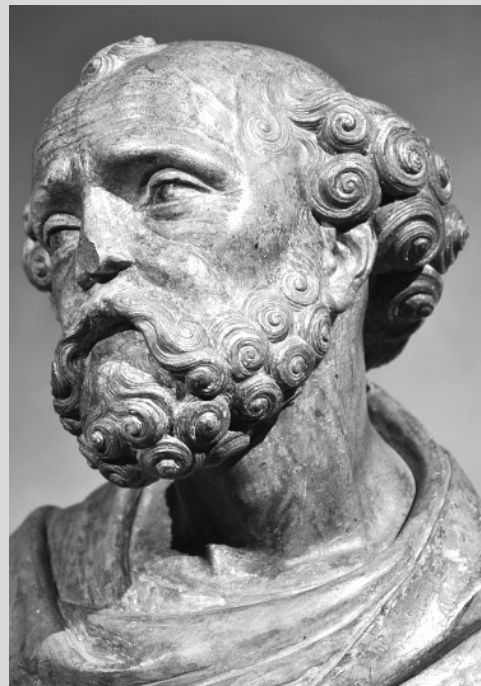
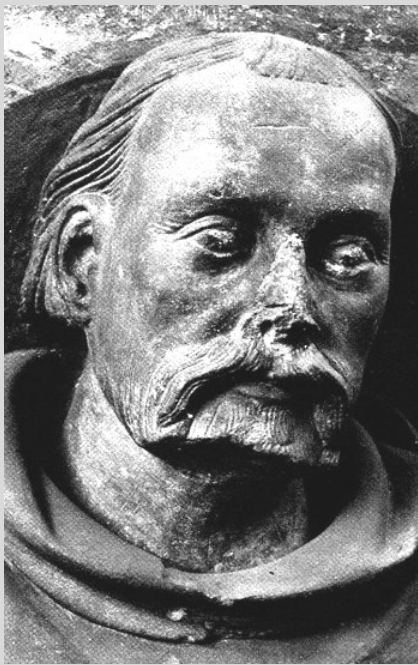

Detail proroků

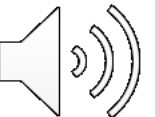

Petr Parlér (?), Mojžíš,
konzola pro madonu (dnes
nezvěstnou), Toruň, kol. 1390

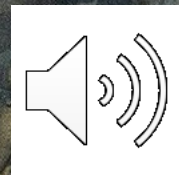
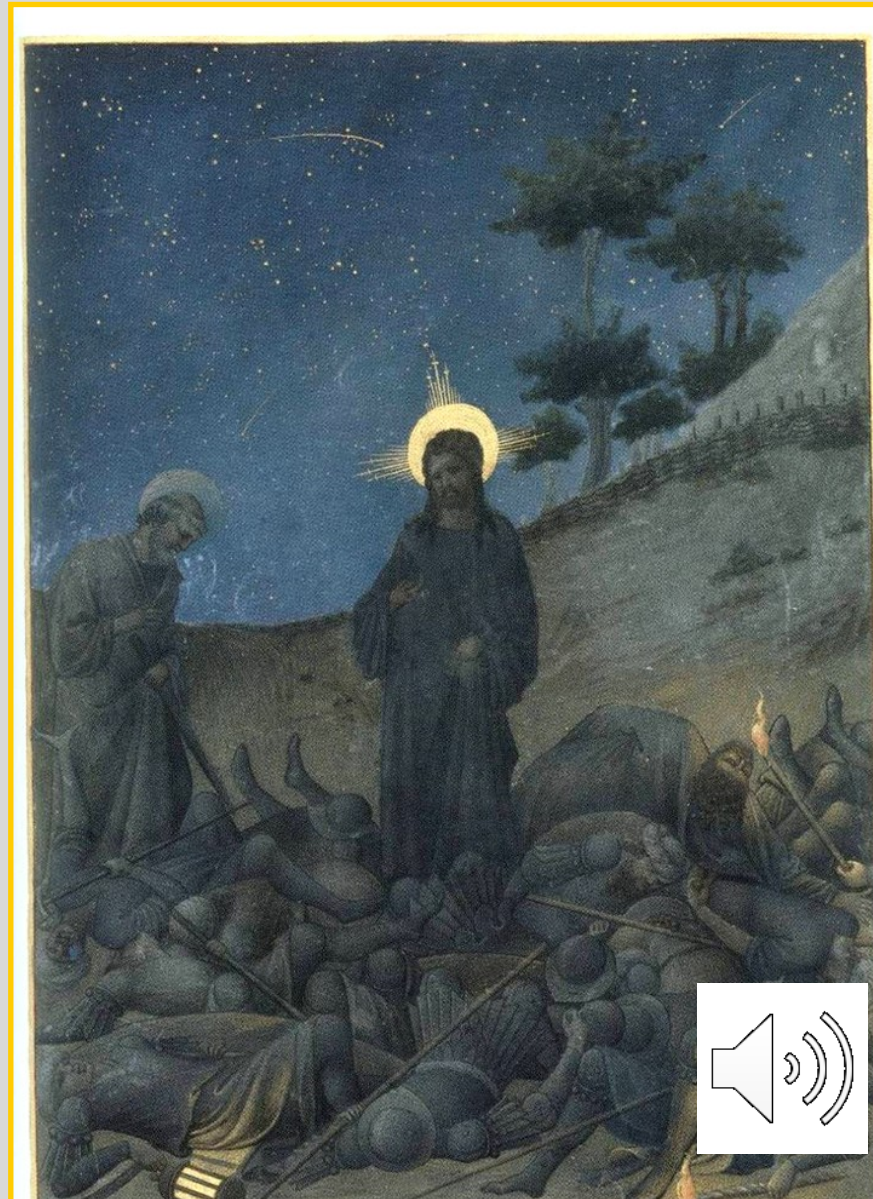

Dvůr v Bourges Jana z Berry

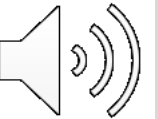
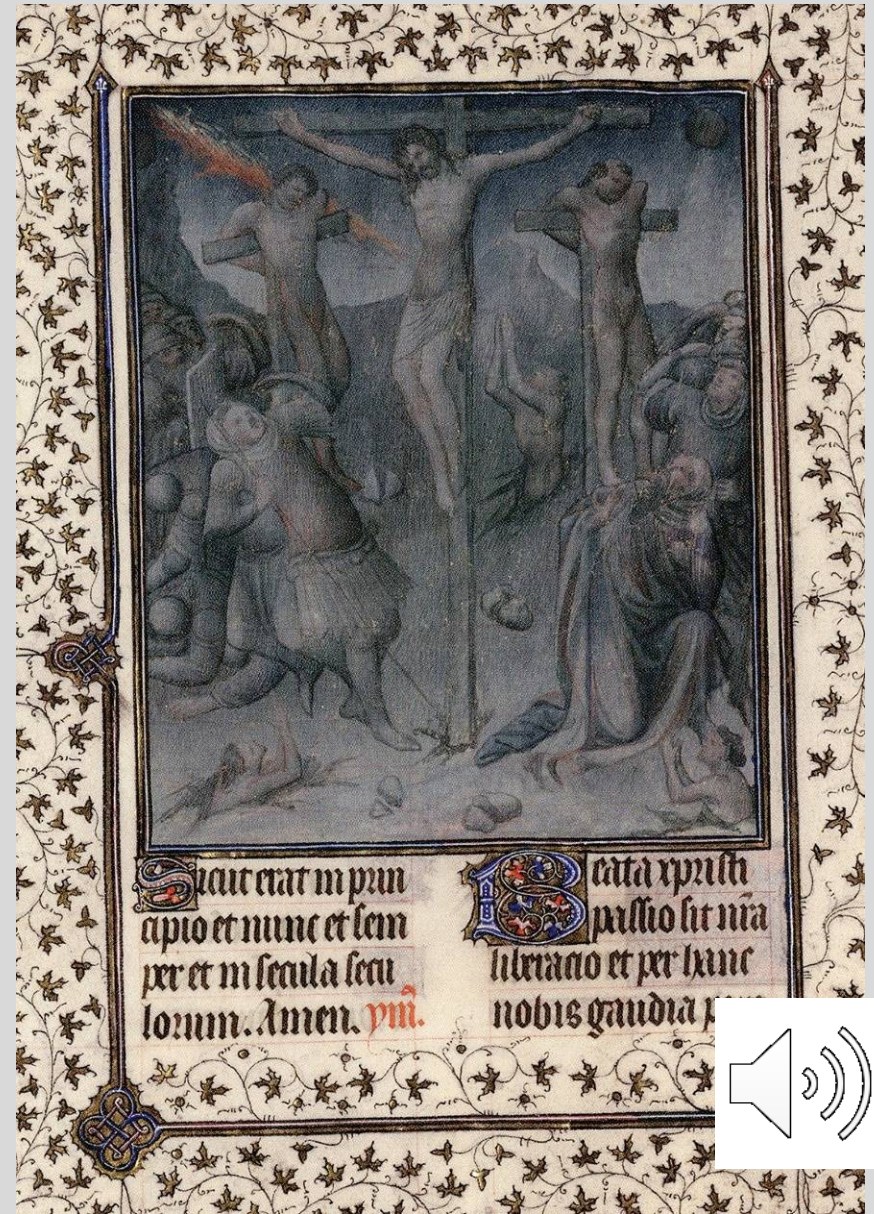
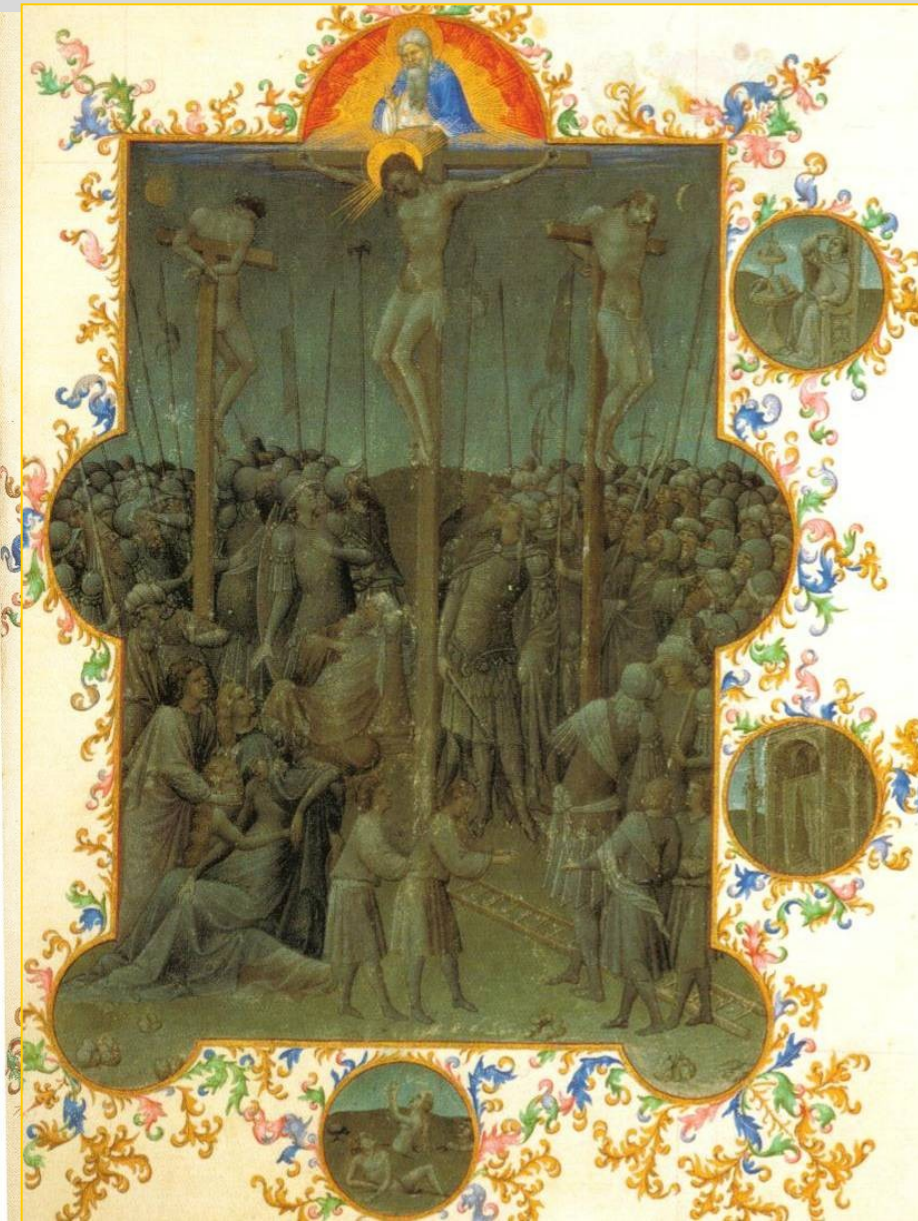

Bratři (Malouelové) z Limburka: Jan, Pol, Herman

vlevo: Sv. Mikuláš tiší bouři, Belles Heures du Duc de Berry (Krásné hodinky vévody z Berry)
vpravo: Kristus na Hoře Olivetské, Très riches heures du Duc de Berry (Přebohaté hodinky vévody z Berry)

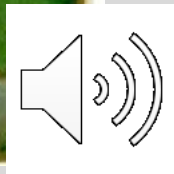
Trés Riches Heures, 1411-1416,
Chantilly, Musée Condé

Mont' St.-Michel

Vyobrazení měsíce června, kol. 1415

Mistr maršála de Boucicaut, Zlatá kniha maršála, ca 1408, Musée Jacquemart-André, Paříž

Zvěstování pastýřům

Jacquemart de Hesdin, Krásné bruselské hodinky vévody z Berry, 1400, Brusel, BR

Mistr Breviře Jana Nebojácného, poč. 15. stol

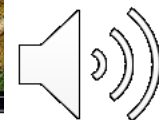

Mistr franc. maršála Boucicauta, Narození Krista a Klanění tří králů, Hodinky marš. Boucicauta, po 1400

8 Boucicaut Master, *The Birth of Christ*,
from the Boucicaut Hours (fol. 73v).
Paris, Musée Jacquemart-André

9 Boucicaut Master, *The Adoration of the Magi*,
from the Boucicaut Hours (fol. 83v).
Paris, Musée Jacquemart-André

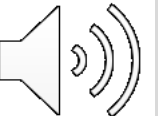
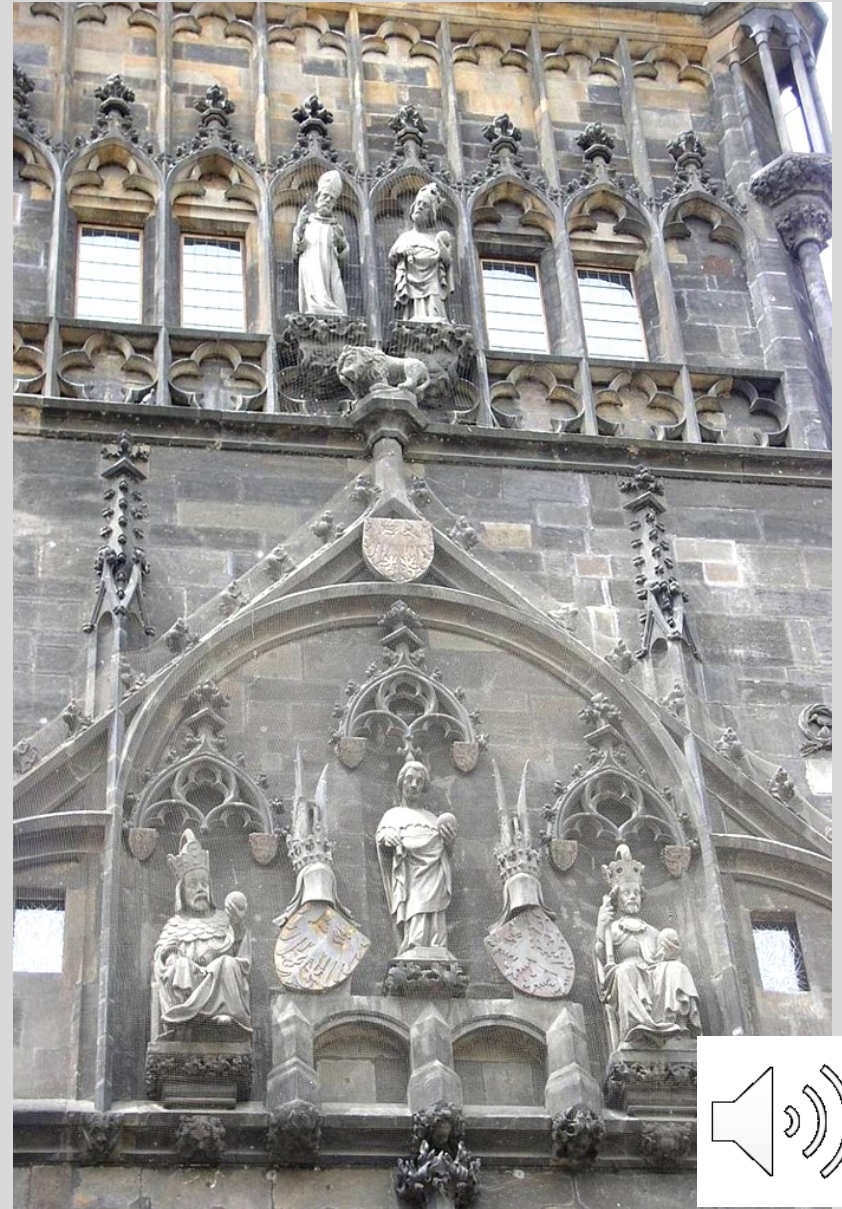

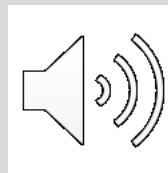
Václav IV. (1361–1419)

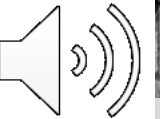
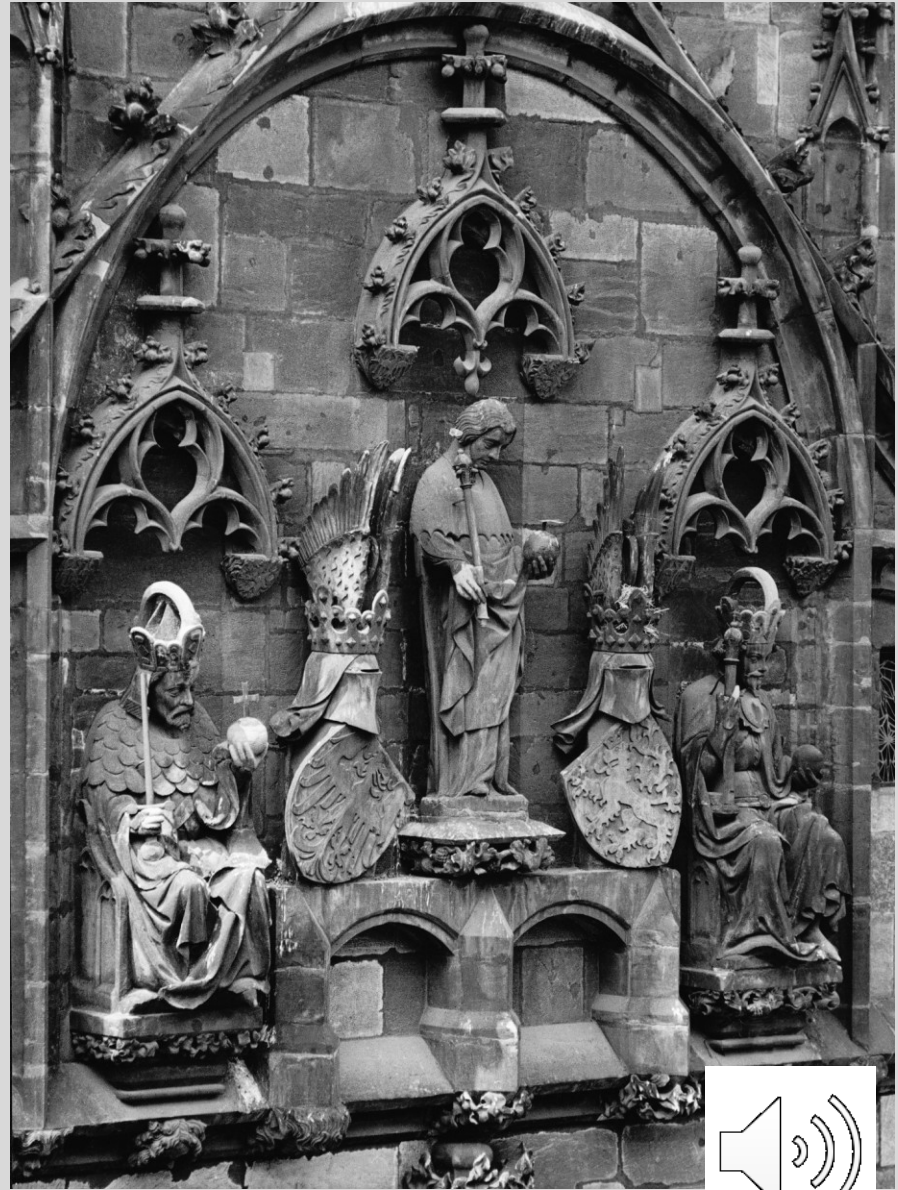

PRAHA, Staroměstská mostecká věž

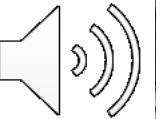

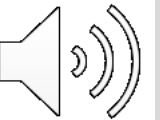

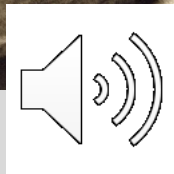
Opuková socha sv. Václava ve Svatováclavské kapli
katedrály sv. Víta v Praze, kol. 1373

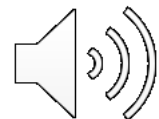

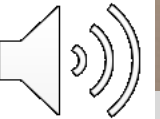

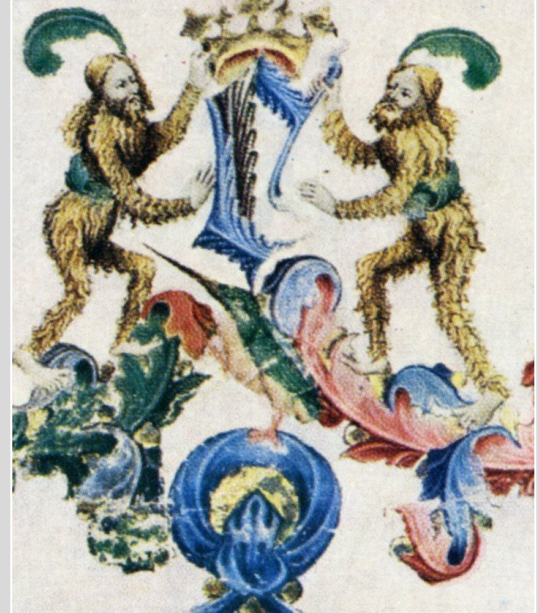

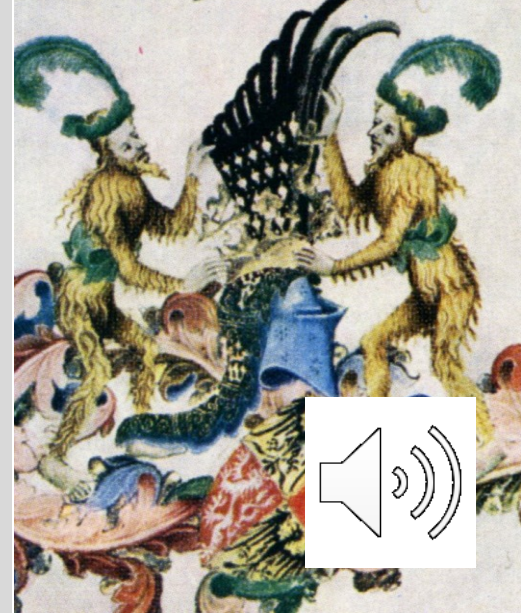

man genaden ye beithre

nur des helfen muoze

Mistr Krumlovské madony

Sv. Petr ze Slivice
(1380-90)

Madona z Krumlova
(kol. 1400)

Sv. Kateřina z Jihlavy (kol. 1400)

Madona z Plzně (1380-90)

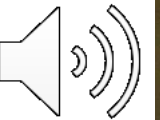
Sv. Kateřina z Jihlavy

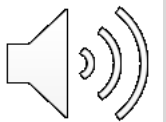
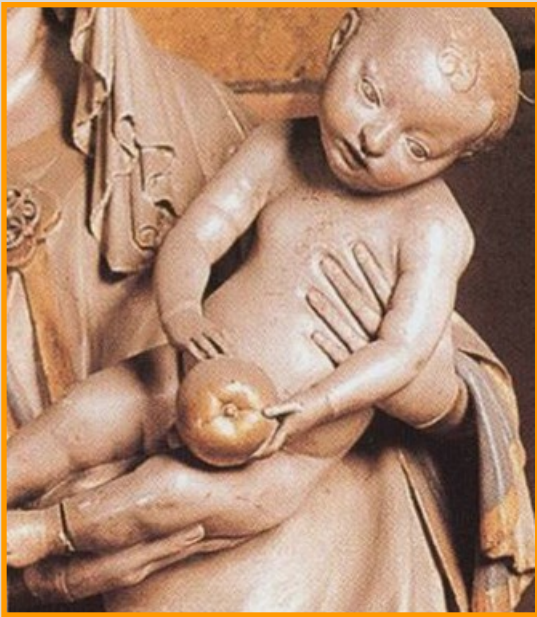

"Beautiful Madonna" from Cesky Krumlov,
Bohemia, about 1400.
Polychrome limestone.

Madona z Toruně
(Wroclawi)

z Bonnu

z Morav. Šternberka

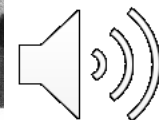
z Vratislavi

Madona plzeňská, Madona krumlovská

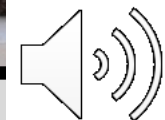
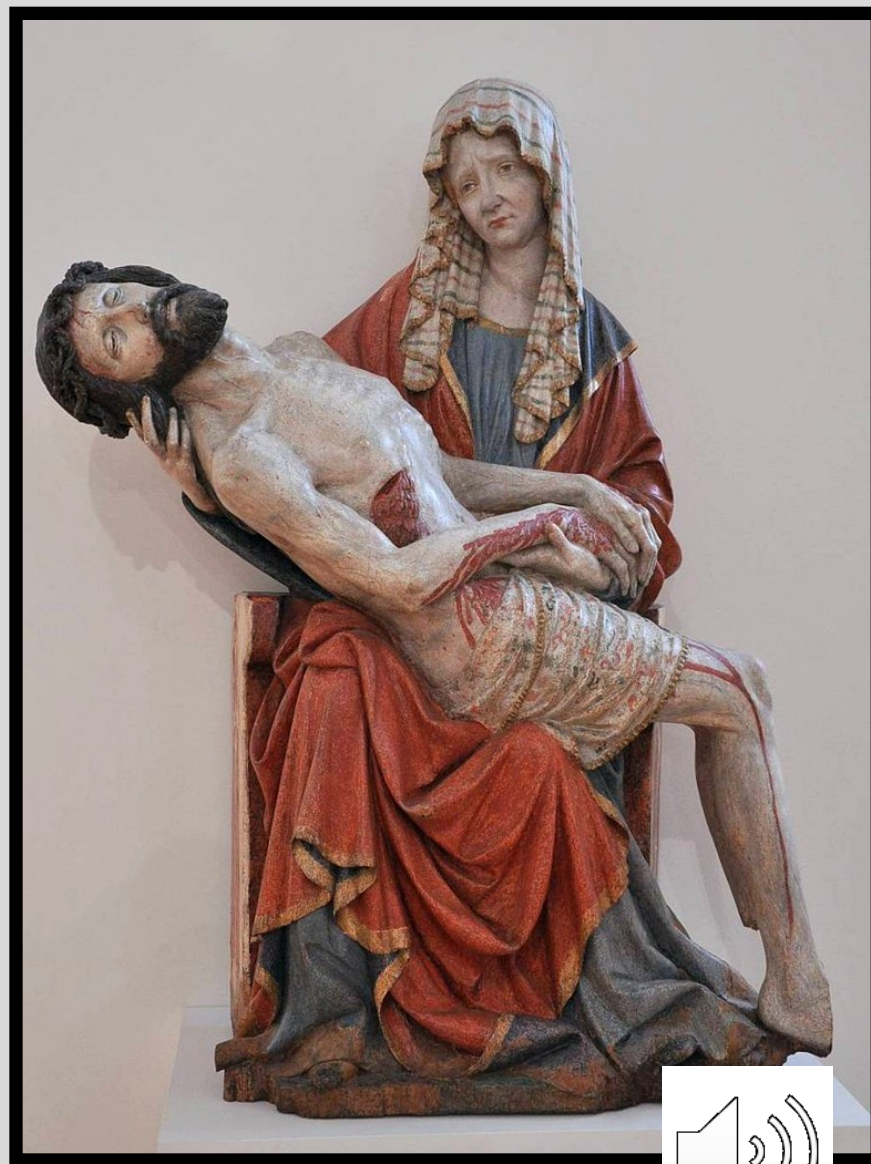

Abb. 41 Wien. Kopf der Krumauer Madonna

IV.5   Pietá, původně klášterní kostel augustiniánů-kanovníků u Sv. Tomáše, založený moravským markrabětem Janem Jindřichem roku 1350 • Praha, kolem 1370 • jemnozrný vápenc (opuka) se starou (původní?) polychromií a zlácením, výška 140 cm • Brno, kostel sv. Tomáše

110. Pieta z Olomouce,
zv. Křiváková

Praha, kolem 1390–1400

vápenec, výška 74 cm, šířka 78 cm,

hloubka 32 cm, z velké části původní

polychromie, zadní strana opracovaná

Provenience: původní umístění neznámé;

majetek kanovníka P. Křiváka,

Olomouc; bradní muzeum Šternberk;

farní kostel Olomouc

Olomouc, Římskokatolická farnost

Pieta ze Šternberka je typickým příkladem pozdně středověké praxe sochařských dílen, jejichž tvorba se kolem roku 1400 soustřeďovala zvláště na dvě klasická témata krásného slohu – mariánské sochy a piety. Umělecká díla byla tehdy s naprostou samozřejmostí kopírována, nebo přinejmenším „zpracovávána“. Nežádá se o montáže rozšířených motivů a typů, které se jako vzájemně zaměnitelné části nově kombinovaly. Starší formální řešení byla považována za již osvědčená, klasická, a tudíž byla recipována a dále citována. Vedle vlastního řemeslného mistrovství mohl sochař ukázat svoje schopnosti právě originalitou, s níž zacházel s mnohdy přímo standardizovanými kompozičními prvky. Tento postup platil – stejně jako v případě Piety ze Šternberka – i pro nejlepší umělecká díla této doby.

Mistr toruňské madony

Kristus na hoře olivetské z Malborku

Pozdvižení sv. Máří Magd.
Toruň,
kol. 1400

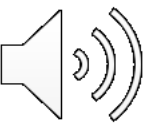
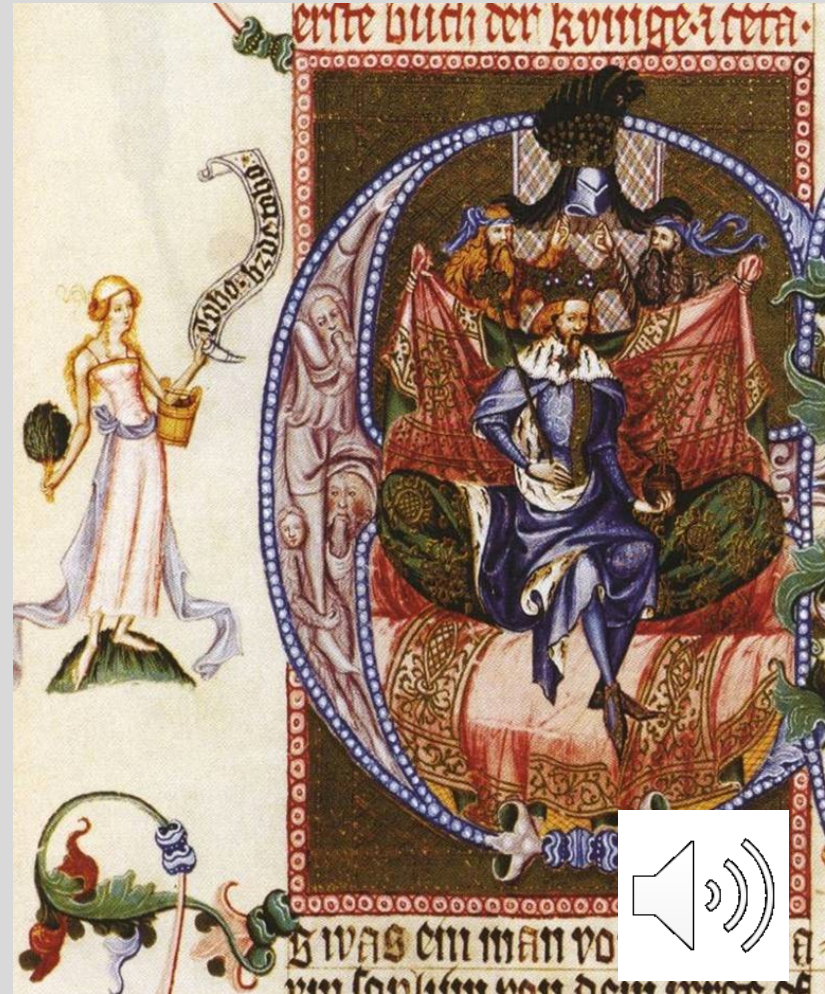

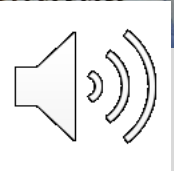

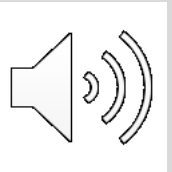
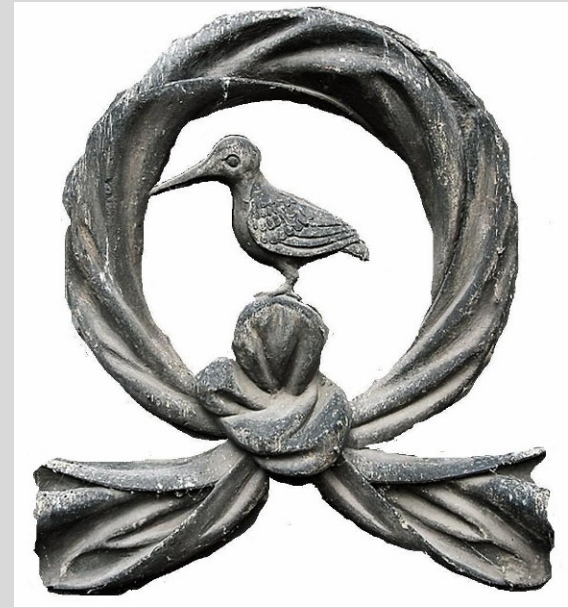

Malířství krásného slohu

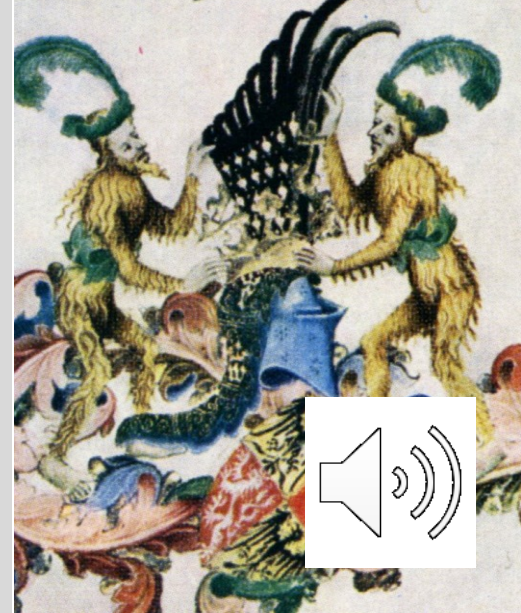

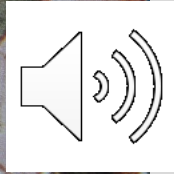
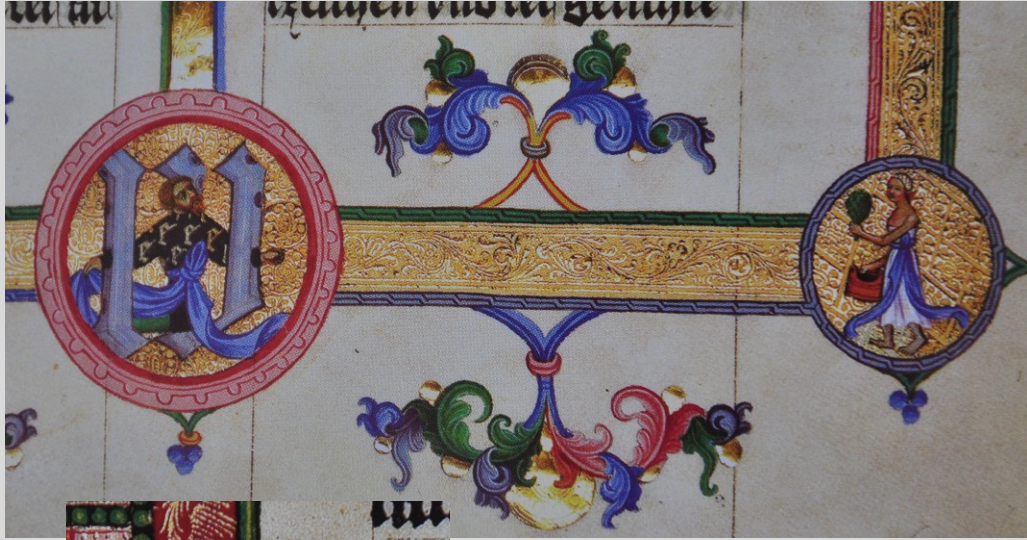

man genaden ye beithre

mir des helten myze

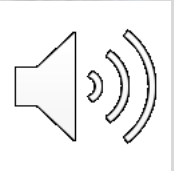

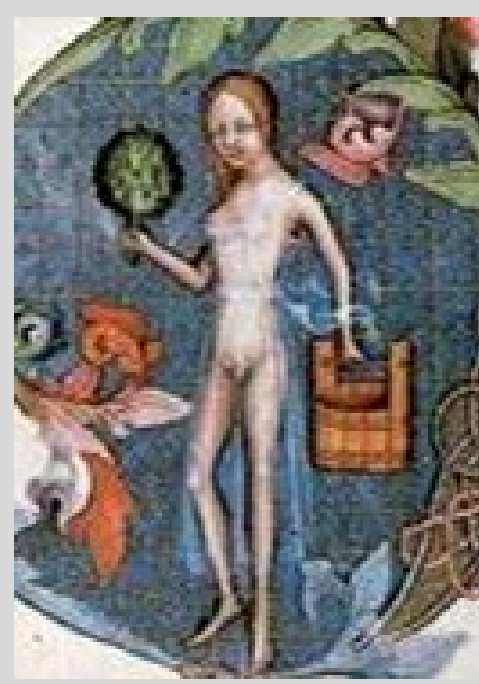

...funt czigenpoken funf
...lemmer. Das was das

...es heiligkintz derre vo
...sennil besprenget mit ol
...der heilichert opferem ga
...dem mozerl wegende tze
...scot voller weinouths em

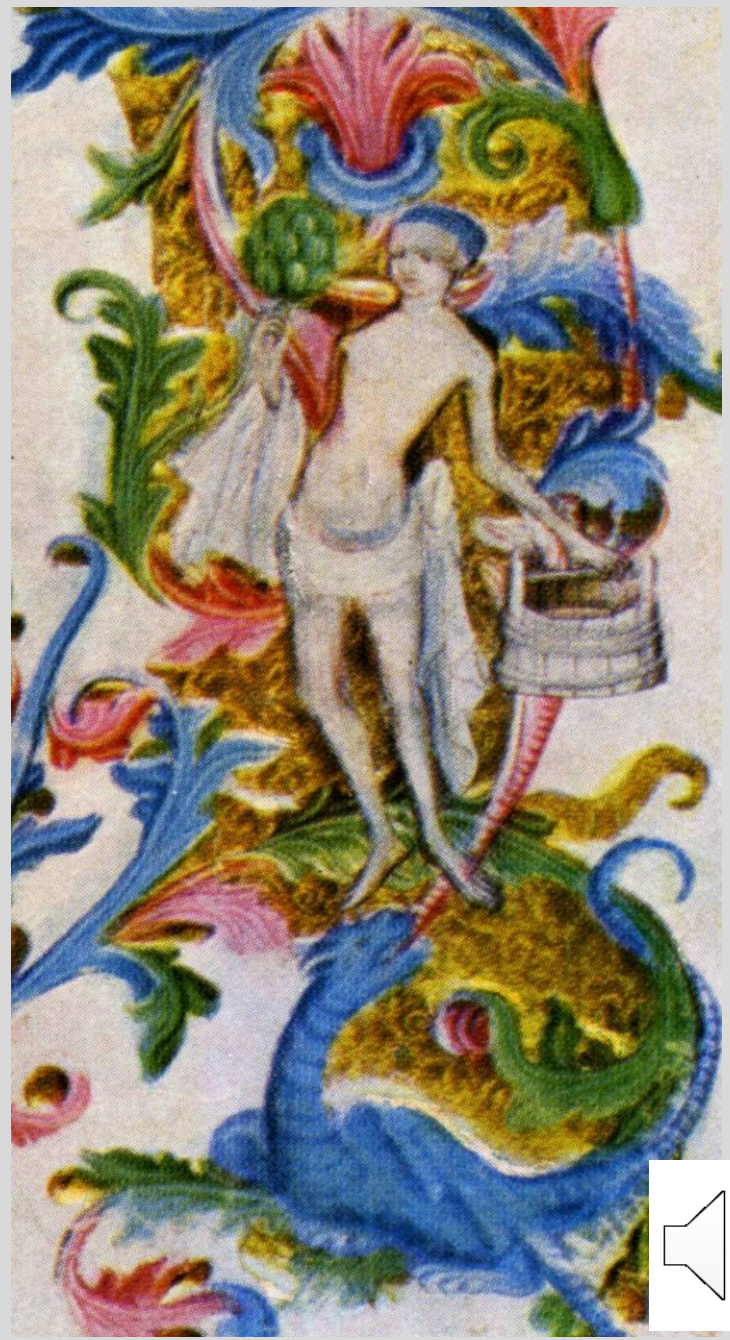
Incapunt canones tabularum
 rationis regis $\alpha \epsilon \theta$
 Empius est mensura motus re-
 rum morabilium & ut vlti an-
 ticoles & physicoium. Cum ig-
 motum sine desideramus nam
 est nobis tempus prognoico. ut
 cogita tempus quantitate qu-
 citatem motus sibi responde-
 tem cognoscimus. Est igitur
 sciendum quod in diuisione tem-
 porum ad usum tabularum illustres
 regis Alfonso merendum ino-
 physico scilicet y numerum sexa-
 genarium. ut diuisio tempus diuisio-
 nem correspondat signorum.
 Gradus enim in astronomia dicuntur
 integra, & cum collecti i-
 fuerint 60 gradus ponitur pro eis
 unum signum in istis tabu-
 lis frangitur enim gradus in 60
 minuta & unum minutum in
 60 2°. Sic scilicet modo semper
 procedimus in tempore Inueni-
 endo adiectis tantum ab integris
 & duplici via procedimus sicut
 iam dictum est de gradibus scilicet
 colligendo & frangendo. Colligimus
 namque dies ab uno ad 60 & vo-
 camus dies istos prima. & cum
 colliguntur 60 prima ponitur pro
 eis unitatem pro his 60 ponitur
 due unitates sicut benamus. Et ut
 breuiter dicatur pro quibuscun-
 que 60 prima ponitur unitas & vo-
 camus ista que ibi colliguntur &
 cum proueniunt 60 2° pro eis
 ponitur similiter unitatem & vo-
 camus eam triam & colligimus
 iterum ad 60 & ponitur pro ipsis
 unitatem & vocamus ea 4° dicitur
 igitur quod dies vocatur prima.
 & 60 prima faciunt unum 2° 60
 2° faciunt unum 3° & 60 3° faci-
 unt unum 4° ultra 4° non
 procedimus quia non indigemus.
 Essent enim plures quam 10000
 antequam 60 4° complerentur.
 Nota quod dies que ponuntur in
 istis tabulis sunt dies completi

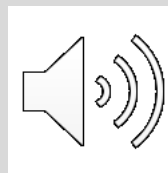
Die hat das ander drit der
kvinge ein ende. Dornach
so hebit sich an das dritte
buch der kvinge in solche m
wort also sprethende. 7 tet.

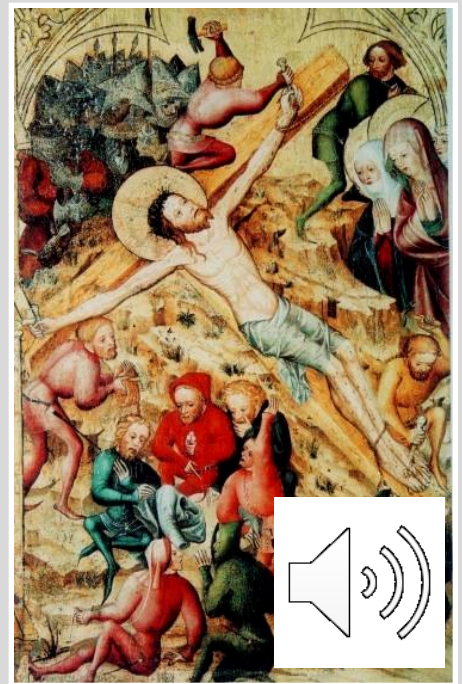
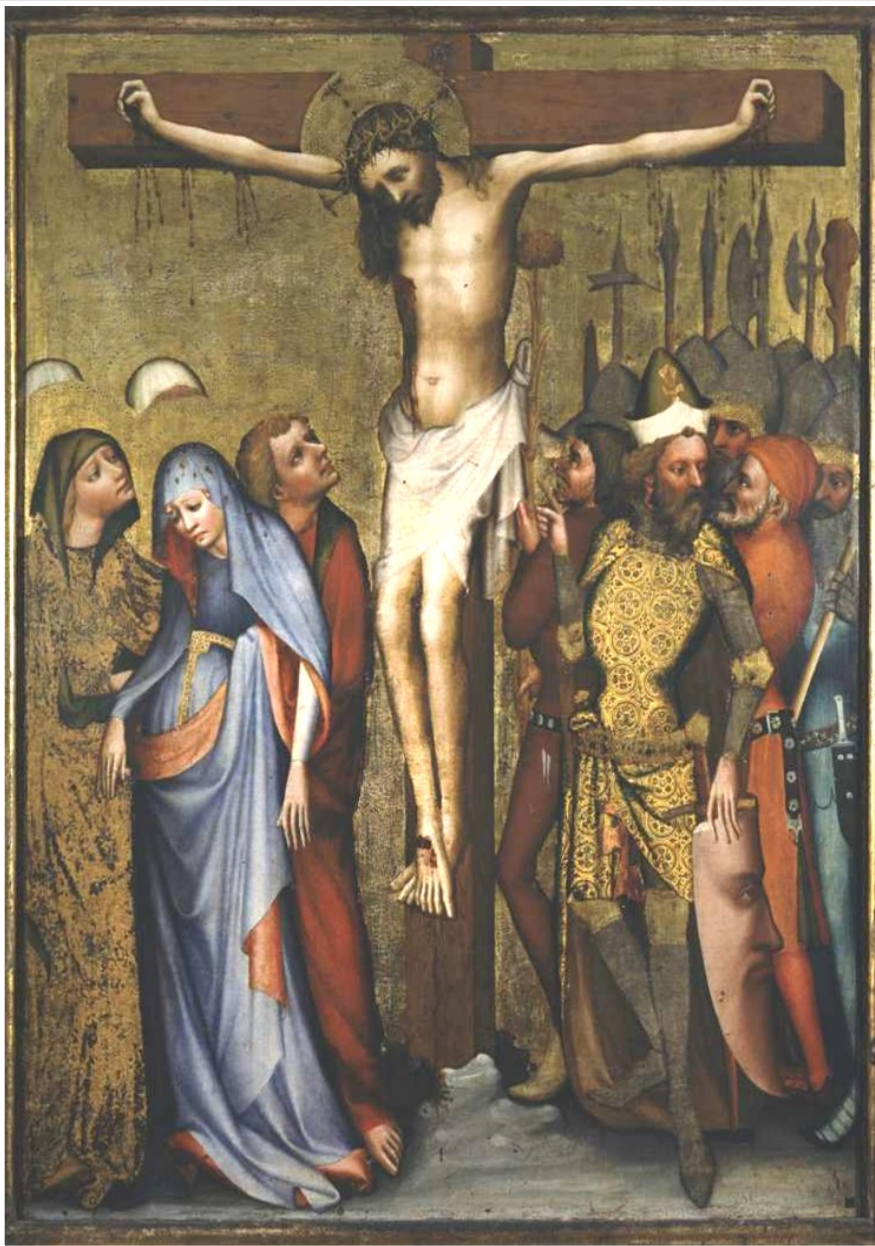
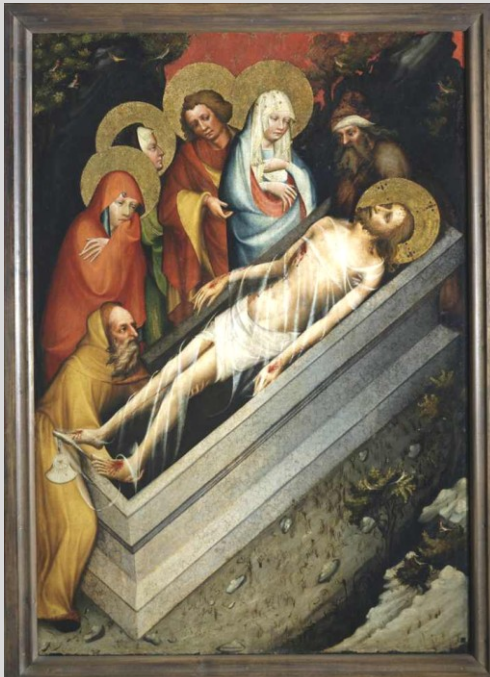
und dand was no vor al
dent. vnd hette alders vil ta
ge. Und wenne her mit ge
wande bedakt wart. so et
wärmte her nicht. Du spra
chen seine knechte. Suche
wir vnserm herren dem kün
ige ein iunge iustvriwe

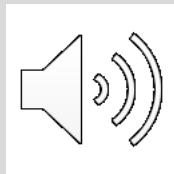

Deskové malířství krásného slohu

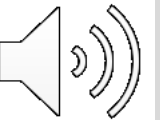

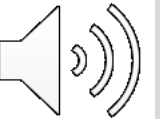

MTO: Madona roudnická
(kol. 1380)
a její varianty z 15. stol.

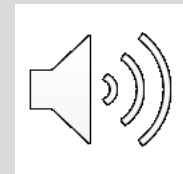
Votivní deska z Dubečka,

Epitaf Jana z Jeřeně, 1395

nonagesimo quinto in illa villa zoph Obiit
Bertra hanc videtur Cano' pgen et ovhen et
in synagoga i iud in schis magru servitue

Roudnický triptych, patrně 1. - 2. desetiletí 15. stol. (NG v Praze)

Mistr Týnské kalvárie

